

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3417/2023. (X. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy külföldi gazdasági társaság jogi képviselője (Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó kérelme arra irányult a Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítéletét követően előterjesztett panaszbeadványában, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Kfv.I.35.305/2020/14. számú végzése alaptörvény-ellenes, és ezért ezt a végzést semmisítse meg. Az indítványozó az Alaptörvény E) cikk (2)–(3) bekezdésére, XIII. cikk (1) bekezdésére, XV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) bekezdésére, XXX. cikk (1) bekezdésére és 28. cikkére hivatkozott.
- [2] Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 1.1. Az indítványozó, mint elismert harmadik államban (Svájc) letelepedett adóalany általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) visszatérítésére vonatkozó kérelmet terjesztett elő. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adózók Adóigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) két végzésében 1 hónapos határidő tűzése és a mulasztás jogkövetkezményeire való figyelmeztetés mellett további adatokat kért az indítványozótól. A határidő leteltét követően az elsőfokú adóhatóság részben (62 számla tekintetében) adott helyt a visszatérítési kérelemnek. Két beszállítótól származó, összesen 74 db számla vonatkozásában azonban azt állapította meg, hogy ezek után formai hibák és hiányosságok miatt nem illeti meg az indítványozót az áfa-visszatérítés.
- [4] Az indítványozó fellebbezésére eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: másodfokú adóhatóság) 2019. április 25-én kelt 2234536639 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú adóhatóság azt is megállapította az egyik beszállítótól származó számlák vonatkozásában, hogy az indítványozó által utóbb csatolt számlák sem alapozzák meg a visszatérítési kérelmet, mert adó-visszatérítés csak a kérelemben megjelölt számlákra teljesíthető, az utóbb megküldött bizonylatokra nem. A másik beszállító utóbb csatolt számlái pedig továbbra sem alkalmasak a kérelem teljesítésére a másodfokú adóhatósági határozat szerint.
- [5] Az indítványozó keresetére eljáró Fővárosi Törvényszék 2020. március 12. napján kelt 44.K.32.516/2019/13. számú ítéletével a másodfokú adóhatósági határozatot az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette, az elsőfokú adóhatóságot új eljárásra kötelezte.
- [6] Az indítványozó és a másodfokú adóhatóság felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria 2021. február 18. napján meghozott Kfv.I.35.305/2020/14. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék előbbi ítéletét hatályon kívül helyezte, a törvényszéket új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A Kúria új eljárásra szóló iránymutatása szerint a keresetet nem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: HÉA-irányelv) és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) kapcsolódó gyakorlata szerint, hanem a magyar jog szerint kell elbírálni. Ennek megfelelően az indítványozó ügyében irányadó jog az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatv.) és a belföldön letelepedett adóalanyokat az európai közösség más tagállamában megillető hozzáadott értékadó-visszatérítési jogának érvényesítésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló 32/2009. (XII. 21.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet).
- [7] 1.2. A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította a megismételt eljárásban meghozott, 2021. október 5-én kelt 39.K.703.111/2021/11. számú ítéletével. A törvényszék megállapította, hogy a másodfokú adóhatósági határozat nem sérti az Áfatv.-t és a PM rendeletet. Az indítványozó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vo-

- natkozó indítványát a törvényszék arra tekintettel mellőzte, hogy a Kúria végzésében megállapította, hogy elismert harmadik államban letelepedett adóalany kérelmére nem alkalmazhatók a közösségi jogszabályok.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását, az adóhatósági határozat megsemmisítését, az adóhatóság új eljárásra kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Az indítványozó előadta, hogy az előbbi ítélet azzal, hogy kizárta az uniós jog alkalmazását, súlyosan sérti az Áfatv. 247. § (1) bekezdésében foglalt adóvisszatérítési, valamint az Alaptörvényben biztosított, tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát. Indítványozta, hogy a Kúria kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást.
- [9] A Kúria 2022. március 31-én kelt Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítéletével elutasította az indítványozó felülvizsgálati kérelmét, és a törvényszék előbbi ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria megerősítette a végzésében foglaltakat, miszerint eltérő tárgyuknál fogva az indítványozó kérelmére nem alkalmazhatók az indítványozó által megjelölt európai bírósági ítéletekben értelmezett közösségi jogszabályok, illetve joggyakorlat. A Kúria azt is rögzítette, hogy a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról tizenharmadik tanácsi irányelv (1986. november 17.) (a továbbiakban: Tizenharmadik Irányelv) rendelkezéseiből is az következik, hogy az indítványozó kérelmét az Áfatv. és a PM rendelet rendelkezései alapján kellett az adóhatóságnak, illetve a bíróságnak elbírálnia. A Kúria az indítványozó előzetes döntéshozatal kezdeményezésére vonatkozó indítványát a Tizenharmadik Irányelv egyértelmű rendelkezései, illetve az EUB C-562/17. számú Nestrade SA kontra Agencia Estatal de la AEAT and TEAC (EU:C:2019:115) ítéletében kifejtett jogértelmezése alapján elutasította. A Kúria szerint a jogvita elbírálása az irányelv további értelmezését nem tette szükségessé.
- [10] 2. A Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítéletét követően az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Abtv. 27. §-a alapján, amelynek lényege a következőképpen foglalható össze.
- [11] A közösségi jog alkalmazásának megtagadásával sérült az Alaptörvény E) cikk (2)–(3) bekezdése, hiszen az EUB döntései a tagállamokra nézve kötelezők. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének első mondata azáltal sérült, hogy az indítványozó visszatérítési kérelmét észszerű ok nélkül hátrányosabban kezelték a hatóságok és a bíróságok, mint a vele egy csoportba tartozó, az Európai Unió területén letelepedett valamely áfa alany kérelmét, amelyek esetében formai hibára nem lehet alapítani a visszatérítési kérelem elutasítását a HÉA-irányelv és az EUB gyakorlata értelmében.
- [12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a 28. cikkel együttesen azáltal szenvedett csorbát, hogy az ügyben eljáró hatóságok és bíróságok egy egyszerű eljárási határidő megsértéséhez fűzték a jogvesztés következményét anélkül, hogy a jogszabály rögzítette volna erről a határidőről, hogy az jogvesztő. Az indokolt döntéshez való jognak a sérelme is megvalósult, mert a Kúria a megismételt eljárásban elzárkózott az ügy alaptörvényi érintettségének a vizsgálatától.
- [13] A tulajdonhoz való jog sérelmét abban jelölte meg az indítványozó, hogy az általa már megfizetett áfa összege, amelynek visszatérítését kérte, jogszabályon alapuló közjogi váromány, amelyre kiterjed az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének védelme. Mivel nem teljesítették a kérelmét, sérült ez az alapjog is.
- [14] Az arányos közteherviselési kötelezettséggel [Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdés] azért ellentétes a kúriai döntés, mert a 17/2019. (V. 30.) AB határozat indokolásának [80] és [84] bekezdései értelmében senki sem köteles arra, hogy több adót fizessen annál, mint amennyi a törvényből következik. Az indítványozó megfizette a törvényben előírt mértékű áfa-t a Magyarország területéről való termékbeszerzése után, ugyanakkor, bár annak visszaigénylésére jogosult, e jogától megfosztották.
- [15] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [16] 3.1. A kérelmező gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége fennáll, mivel a támadott ítélettel befejezett bírósági eljárásban felperes volt. Jogorvoslati jogát kimerítette, amikor keresetet nyújtott be a másodfokú adóhatóság határozatát vitatva. A Kúria ítéletével szemben további jogorvoslati eljárás nem állt a rendelkezésére. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést (Abtv. 27. §). A kúriai ítélethez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be az indítványát.
- [17] 3.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pontja értelmében a határozott kérelem követelménye azt is magában foglalja, hogy az indítványozó egyértelműen jelölje meg az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést, to-

vábbbá az előbbi bekezdés *f*) pontja szerint az indítványozónak kifejezett kérelmet kell előterjesztenie a megjelölt bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

- [18] Az indítványozó a Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítéletét követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát, de kérelme nem arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság ezen ítélet alaptörvény-ellenességét állapítsa meg, és ezért ezt az ítéletet semmisítse meg, hanem indítványa második oldalán ez szerepel: „Indítványozzuk, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Kfv.I.35.305/2020/14. számú végzésének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-a alapján semmisítse meg azt”. Egyértelmű és kifejezett megállapítási és megsemmisítési kérelem a Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítéletére vonatkozóan az indítványban nem szerepel.
- [19] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben teszi lehetővé az alkotmányjogi panasz benyújtását. A Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító határozatával szemben – a kivételes eseteket nem ideértve, mint például a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatban elbírált indítvány – nincs helye alkotmányjogi panasz benyújtásának [lásd korábban az 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás I/2. pontjában foglaltakat, jelenleg: Ügyrend 32. § (6) bekezdését]. Amíg a Kúria Kfv.V.35.609/2021/8. számú ítélete kétségkívül érdemi és eljárást befejező döntésnek is minősül, mert a véglegesség igényével lezárja a közigazgatási jogvitát, addig a Kúria Kfv.I.35.305/2020/14. számú végzése esetében erről nincs szó, a közigazgatási per folyamatban maradt. Következésképpen az indítványozónak a kúriai ítélettel szemben kellett volna a határozott kérelem követelményének megfelelő panaszt benyújtania, ezzel szemben annak vonatkozásában nem terjesztett elő az Abtv. 27. §-a szerinti határozott kérelmet. Ezért az indítvány érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.
- [20] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. szeptember 26.

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1515/2022.

